

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

„Aprob”

Directorul Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Valentina SANDUL
Valentina SANDUL
„19” *februarie* 2019

Curriculum modular

S.08.O.037 Literatura pentru copii II

Specialitatea:

11310 Învățăământ primar

Calificarea:

Învățător

2019

Aprobat:

Consiliul profesoral al Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Director

Valentina Sandul

„19” februarie 2019

Catedra „Limba și comunicare”

Șef – catedră

Vera Butnaraș

„14” ianuarie 2019

Coordonat cu :

Colegiul „Mihai Eminescu ” din Soroca

Director

Tatiana Vișniovaia

„18” februarie 2019

Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo” din Orhei

Director

Lilia Hacına

„15” 02 2019

Autori:

Vera Butnaraș, grad didactic superior, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Elena Pădureț, grad didactic întâi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Recenzent:

Svetlana Castraveț, grad didactic întâi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Adresa Curriculumului în Internet

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	4
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările practice recomandate	10
IX. Sugestii metodologice	10
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	11
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.....	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

În Republica Moldova învățământul preșcolar este prima treaptă a sistemului de învățământ.

Pentru a răspunde cerințelor necesare asigurării tuturor condițiilor pentru învățarea și dezvoltarea deplină a copilului, prevăzute prin standardele de învățare și dezvoltare, *cadrul didactic trebuie să dețină un ansamblu larg de competențe ce pornesc de la modul în care gândește despre copil, copilărie și educația copilului mic, modul în care acționează și interacționează atât cu copilul, cât și cu familia acestuia, până la competențele de ordin didactic ce țin de organizarea mediului educațional, de utilizarea strategiilor de învățare și evaluare.*

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Curriculumul modular *Literatura pentru copii II* se încadrează în tipul disciplinelor de specialitate care au ca scop formarea profesională inițială a învățătorului și urmărește reconstituirea coerentă a celor mai importante momente în dezvoltarea literaturii pentru copii și favorizează unele abordări de tip sintetic.

A dezvolta dragostea pentru literatură încă de la vârsta preșcolară și școlară mică nu înseamnă a renunța la exigențele esteticului, sub pretextul că ne adresăm celor mici, ci, dimpotrivă, reușita este asigurată dacă învățătorul va ști, va putea să sensibilizeze pe micii ascultători sau cititori, prin intermediul forței expresive a limbajului artistic, care va contribui la dezvoltarea personalității multilaterale a copilului de vârstă școlară mică.

III. Competențele profesionale specifice modulului

CS1. Interpretarea textelor literare, în scopul stabilirii unor direcții de acțiune în activitatea de lucru cu copiii;

CS2. Cunoașterea și înțelegerea universului poetic al textelor literare;

CS3. Reiterarea marilor teme abordate în operele literare pentru copii ale scriitorilor contemporani;

Interpretarea competențelor profesionale din perspectiva integrării în demersul didactic;

CS4. Utilizarea diverselor strategii de lectură și de elaborare a textului;

CS5. Aplicarea conceptelor și a teoriilor moderne de metodologie a curriculumului școlar în practica educațională;

CS6. Asumarea integrală a diferitelor roluri solicitate de cadrul didactic în practica educațională.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct		Studiul individual			
		Prelegere	Practică				Laborator
VIII	60	30	10	0	20	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
<i>1. Conținuturile modului „Literatura pentru copii în instituțiile preșcolare II”</i>		
UC 1. Aplicarea conceptelor și a teoriilor moderne de metodologie a curriculumului școlar în practica educațională	1.1 Obiectivele cursului. Finalități. 1.2 Tematica literaturii pentru copii a scriitorilor contemporani. Reprezentanți și opere de referință.	A 1. Prezentarea conținuturilor cursului. A.2. Motivarea necesității studierii literaturii pentru copii în clasele primare.
<i>2. Studiarea literaturii pentru copii a scriitorilor contemporani</i>		
UC 2. Reiterarea marelor teme abordate în operele literare pentru copii ale scriitorilor contemporani	2.1. Tudor Arghezi. Caracterizarea creației pentru copii. Tematica poeziilor: <i>Zdreanță, Fetica, Tâlhurul pedepsit, Cîntec de adormit Mitzura</i> . 2.2 Lectura și analiza literară a textelor <i>Zdreanță, Fetica</i> . 2.3 Emil Gîrleanu. Valoarea artistică și educativă a cărții <i>Din lumea celor care nu cuvîntă</i> . 2.4. Mihail Sadoveanu. Operele pentru copii: <i>Dumbrava minunată, Domnul Trandafir, Făt-Frumos Măzăreanu</i> . Memorizarea portretelor fizice. 2.5. Identificarea temei și a ideilor principale	A3. Valorificarea potențialului expresiv al mesajului. A4. Aplicarea instrumentelor de interpretare a textului literar. A5. Aplicarea unor tehnici de elaborare a diverselor tipuri de compoziții. A6. Elaborarea secvenței de proiect în baza unui text analizat. A7. Interpretarea unor teme și

	din operele: <i>Dumbrava minunată și Domnul Trandafir</i>. Prezentarea expresivă a fragmentelor din textele studiate. 2.6 Ion Druță. Tema copilăriei în creația scriitorului. Trofimaș și Bobocel – personaje ingenioase, inocente, istețe, curajoase din opera druțiană. 2.7. <i>Povestea furnicli</i> – ideea despre forța vitală a muncii. 2.8 <i>Balada celor cinci motănași</i> – sentimentul puternic al dragostei de mamă .Caracterizarea personajului principal.	motive literare conform algoritmilor. A8.Selectarea și accesarea surselor necesare pentru descifrarea și interpretarea textelor literare. A9.Aplicarea unor strategii de comunicare orală și scrisă în vederea interpretării textului literar. A10. Determinarea mesajului textului, prin analiza textuală. A11. Caracterizarea personajului literar în conformitate cu parametrii propuși. A12. Analiza textului literar conform parametrilor.
	2.9. Grigore Vieru. Caracterizare generală a creației. Bogăția și diversitatea tematicii. Primele culegeri de poezii. Imaginea poetică a Moldovei în creația poetului (<i>Plaiul meu, Casa părintească</i>).	A13. Elaborarea textelor metaliterare cu prezentarea lor orală.
	2.10 Tema muncii în creația lui Gr. Vieru (<i>Povestea mâinilor, Cum se face o carte</i>”). 2.11 Poezii dedicate mamei, graiului matern: <i>Casa noastră, Puii, Tu, iarbă,tot ai mamă, În limba ta, Legămînt, Graiul și dorul, Hora prieteniei</i> etc. Limbajul poeziei. Importanța educativă și formativă a creației lui Gr. Vieru.	A14.Producerea textelor de sinteză. A15.Exprimarea orală /sau în scris a opiniilor asupra unor texte literare.
	2.13. Arcadie Suceveanu. Prezentarea culegerilor: <i>A fugit melcul de-acasă, În cămașă de cireășă, Ora cinci fără doi fulgi</i>. Conținutul de idei al plachetelor. 2.15 Vasile Romanciuc – promotor al datinilor și obiceiurilor strămoșești, cântăreț al plaiului	A16. Formularea unor judecăți proprii asupra lumii și problemelor fundamentale ale copilului. A17. Aplicarea tehnicilor și a instrumentarului științific adecvat

	natal. Analiza poeziilor din culegerea <i>Toate întâmplările se prefac în cuvinte</i>. 2.16. Constantin Dragomir. Aspecte din viața și ocupațiile copiilor de diferite vârste. Prezentarea cărților <i>Bunicuța cu povești</i>, <i>Cartea de minuni: în lumea glumelor, ghicitorilor lecuitoare, a litografelor și a cuvintelor rimate</i>. 2.17. Spiridon Vangheli – un neîntrecut pedagog. Prezentarea rezumativă a povestirilor despre Radu, Guguță și Ciuboțel. 2.18. Conținutul de idei al plachetei <i>Guguță și prietenii lui</i>. Caracterizarea personajului literar Guguță.	competenței de muncă intelectuală și standardelor de conținut. A18.. Prezentarea cărților prin elaborarea de afișe publicitare. A19. Interpretarea textelor literare în scopul stabilirii unor direcții de acțiune în activitatea copiilor de vârstă timpurie. A20. Prezentarea portretului literar conform algoritmului.
3. Studiarea creațiilor pentru copii din literatura universală		
UC 3. Uzul diverselor strategii de lectură și de elaborare a textului metaliterar	3.1. Hans Christian Andersen Prezentarea rezumativă a poveștilor „Prințesa și bobul de mazăre”, „Rățușca cea urâtă”, „Dârzul soldățel de plumb”. 3.2 Analiza literară a basmului „Degețica”. Dramatizarea unor fragmente din poveste. 3.3 Charles Perrault. Lectura expresivă a poveștilor „Scufița Roșie”, „Motanul încălțat”. Conținutul de idei al basmelor. 3.4 Frații Grimm. Caracterizarea personajelor din basmul „Albă – ca – Zăpada”. 3.5 Alexandr Sergheevici Pușkin. Lectura personalizată a unor fragmente din „Povestea peștișorului de aur”. Conținutul de idei al basmului. 3.6 Antoine de Sain-Exupery. Povestirea „Micul prinț”. Problematika operei.	A21. Aplicarea tehnicilor de muncă intelectuală pentru elaborarea alocuțiunilor și a textelor orale/scrise. A22. Aplicarea unor tehnici de elaborare a diverselor tipuri de compoziții. A23. Identificarea unor conexiuni motivate între literatura română pentru copii și cea universală. A24. Elaborarea textelor metaliterare cu prezentarea orală. A25. Producerea textelor de sinteză. A26. Exprimarea orală și scrisă a opiniilor asupra unor texte literare.

VI .Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiul individual
			Prelegere	practice	
1.	Obiectivele și finalitățile modulului „Literatura pentru copii II”	4	1	1	2
2.	Studierea literaturii contemporane pentru copii	40	24	6	10
3.	Studierea creațiilor pentru copii din literatura universală	16	5	3	8
	Total ore	60	30	10	20

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1.Conținuturile modului „Literatura pentru copii II”.	„Literatura pentru copii - piatră de temelie în formarea personalității școlarului mic.”	Eseul argumentativ	Săptămâna a 2-a
2.Studierea literaturii pentru copii a scriitorilor contemporani .	Elaborarea recuzitei pentru teatrul de masă „Zdreanță” (După Tudor Arghezi).	Elaborarea măștilor pentru teatrul de masă	Săptămâna a 4-a
	Prezentarea teatrului de masă „Zdreanță” (După Tudor Arghezi).	Dramatizare	
	Culegerea „Din lumea celor care nu cuvântă” de Emil Gîrleanu este un elogiu adus <i>necuvântătoarelor</i> .	Alocuțiune	
	„Dumbrava minunată” de Mihai Sodomescu – o bijuterie a literaturii române pentru copii.	Prezentare de carte	
	„Balada celor cinci motănași” – o carte despre sentimentul maternității.	Afișul publicitar	
	Eroii drușeni – simboluri ale copilăriei,	Masa rotundă	

	tradițiilor și credinței poporului român.		
	Elaborarea planului de idei la lectura textului „Grămăjoară” de Ion Druță.	Schița de proiect	
	Activitatea educațională la analiza textului ”Povestea furnicii” de Ion Druță.	Simulare	
	Prezentarea scenariului pentru teatrul de păpuși „Trofimaș” (După Ion Druță).	Jocul literar - dramatizare	Săptămâna a 6-a
	Gr. Vieru - poet al copiilor și al mamei.	Compoziția – sinteză	
	Elaborarea scenariului pentru desfășurarea victorinei literare cu subiectul „Grigore Vieru - poet al Ființei noastre românești.”	Victorina literar	Săptămâna a 7-a
	Prezentarea plachetelor „A fugit melcul de acasă” și „În cămașă de cireasă” de Arcadie Suceveanu.	Prezentare de carte	
	Vasile Romanciuc – Cântăreț al plaiului natal.	Compoziție argumentativă	
	Dramatizarea poeziilor din cartea „Bunicuța cu povești ” de Constantin Dragomir.	Jocul literar - dramatizare	
	Elaborarea scenariului pentru serata – literară „Guguță și prietenii lui”.	Scenariul literar, confecționarea materialelor	
	Simularea scenariului „Guguță și prietenii lui”.	Serată literară	Săptămâna a 8-a
3.Studierea creațiilor pentru copii din literatura universală .	Elaborarea planului de idei la lectura poveștii „Rățușca cea urâtă” de Andersen.	Schița de proiect	
	Prezentarea teatrului de masă în baza unei secvențe din povestea „Degețica” de Andersen.	Teatrul de masă	
	Elaborarea scenariului pentru teatrul pe flanelograf „Scufița Roșie” de Charls Perrault.	Teatrul – flanelograf confecționarea materialelor	
	Prezentarea teatrului pe flanelograf „Scufița Roșie” de Charls Perrault.	Dramatizare	Săptămâna a 9-a
	Lectura expresivă a fragmentului din povestea „Peștișorul de aur” de A. S. Pușkin.	Lectura expresivă a textului	
	Analiza literară a unui fragment din povestea „Peștișorul de aur” de A. S. Pușkin.	Simularea activității educaționale	

	Dramatizarea textului „Doi prieteni” de Lev Tolstoi.	Dramatizare	
	Prezentarea desenului în baza povestirii „Micul Prinț” de Sain Exupery.	Expoziția de desene	Săptămâna a 10-a
	Teatrul popular cu subiectul „De la lume adunate”.	Elaborarea scenariului, confecționarea măștilor, desfășurarea teatrului popular	

VIII. Lucrările practice recomandate

- Tehnologii didactice de lectură și analiză literară, de memorizare și de dramatizare a textului literar;
- Modalități de prezentări de carte;
- Scenarii pentru desfășurarea spectacolelor literare în școală;
- Schițe de proiect la lectura diverselor texte în clasele primare;
- Confecționarea materialelor didactice la dramatizarea operelor literare.

IX. Sugestii metodologice

Miza majoră a activității didactice pe caracterul formativ (bazat pe dezvoltarea competențelor) al instruirii nu exclude metodele tradiționale, solicitând, în esență, flexibilitate și creativitate în aplicarea ecuației tradițional–moderne. Oricare va fi textul literar ales de către profesor (autor de manual), metodele și procedeele didactice vor stimula elevul să descopere conținutul, valoarea estetică, trăsăturile speciei literare pe care o ilustrează opera. Metodele alese de către profesor îl vor învăța pe elev cum să se comporte ca învățător, ce să facă și cum să facă, pentru a educa la elevii din clasele primare dragostea pentru literatura artistică.

Metodele didactice alese de către profesor (conform taxonomiei lui Bloom: cunoașterea, înțelegerea, aplicarea, analiza, sinteza și evaluarea) vor antrena elevii în activități de explorare a textului literar în vederea realizării obiectivelor, a interpretării operei și a studierii comparate cu unul sau mai multe texte din literatura română / universală. Tipul de lectură ales va antrena elevii în acțiuni variate: observarea punctuală a formelor textului, contextualizarea operei, transferul de cunoștințe, sintetizarea unor informații, decodarea unor semne etc. Textele literare sunt foarte diverse din punctul de vedere al genului, al conținutului și al formei, după cum extrem de diversă este și realitatea pe care o oglindesc. De aceea și tipul și componentele lecturii trebuie folosite în mod diferit, în funcție de specificul fiecărui text. Metodele interactive ca Braistormingul, Asocieri libere, Clusteringul, Turul galeriei, Harta

conceptuală, Graficul T, Cadranul, Explozia stelară, Metoda « 6 De ce? » Metoda « 3 de CCC » :Ce văd?Ce aud?ce simt?; Diagrama Cauză-efect,Diagrama Venn, Metoda GPP, Cinquain , Acrostihul , Studiul de caz etc vor stimula producerea de idei, analiza textelor și caracterizarea personajelor literare.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o activitate complexă, care își propune reliefa performanțelor elevilor și a calității actului didactic la disciplină. Practica de evaluare la modulul *Literatură pentru copii II* solicită un model de (auto)interogare asemănător celui aplicat în cazul altor discipline școlare: ce evaluăm?, cum evaluăm?, când evaluăm?, cât evaluăm?, de ce evaluăm? Profesorul va stabili parametrii, instrumentele, obiectul evaluării pentru orice tip de evaluare (inițială, formativă sau sumativă), pornind de la obiectivele de evaluare elaborate în baza obiectivelor pentru fiecare subiect/ modul / capitol. Lectura și interpretarea operelor literare sau a textelor teoretice vor contribui la perfecționarea în continuare a competențele de comunicare orală și scrisă ale elevilor, mai cu seamă atunci când profesorul va miza pe elaborarea unor discursuri de tip argumentativ. Evaluarea formativă sau sumativă va aprecia competențele de comunicare dialogată (*dezbateri, mese rotunde, interviuri, polemici orale, exersări de lecturi expresive; dramatizări; simulări de predare a unui text, studii de caz, etc.*) și monologată, orală sau scrisă (*expunere, eseu structurat și eseu nestructurat, caracterizări de personaj, paralelă, sinteză, meditație, reflecție, mesaj , prezentare de carte, comentariul literar, elaborare de final al unui text, elaborare de portofolii, elaborarea de proiecte didactice, schițe de proiecte, elaborare de scenarii ale matineelor, testul docimologic etc.*).

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Sălile de clasă unde se vor desfășura lecțiile de „Literatură pentru copii II” trebuie să fie bine aerisite și iluminate. Acolo unde vor fi demonstrate filmulețe cu desene animate e de dorit să fie jaluzele la geamuri, pentru a asigura o vizionare eficientă a conținuturilor de către elevi.

Dulapurile din sălile de clasă vor fi completate cu diverse costume, măști, figurine pentru diverse tipuri de teatru, manuale , fișe textuale, cretă, cariocă, clei etc. De asemenea la lecții vor fi folosite diverse expoziții de carte, desene, portrete, proiector, tablă interactivă, laptop, la discreția profesorilor, conform resurselor materiale din instituția de învățământ.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. ctr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată această resursă
1.	BAHNARU V., DRUȚA I., „Vorbește corect românește”, Chișinău ,2017.	Biblioteca colegiului
2.	BERCA, I., „Metodica predării limbii române în clasele I – IV”, București , 2003.	Biblioteca colegiului
3.	BURUIANĂ ,M., , COTELEA, S., „Abecedar ”, Chișinău, 2017.	Biblioteca colegiului
4.	BURUIANĂ, M., ERMICIOI, A., „Limba română” clasa a 3-a, Chișinău ,2012.	Biblioteca colegiului
5.	Cadrul de referință al curriculumului național, ordinul MECC nr. 432 din 29 mai 2017.	Biblioteca colegiului
6.	CARTALEANU, T., „Expunerea: exersare și evaluare”, Chișinău, 2016.	Biblioteca colegiului
7.	CARTALEANU, T., COSOVAN, O., „O oră pentru lectură”, Chișinău, 2006.	Biblioteca colegiului
8.	CAZACU, T., IORDĂCHESCU,IU. , „Cheia comunicării. Utilizarea verbelor în comunicare”, Chișinău, 2008.	Biblioteca colegiului
9.	CECHIR,T., „Tainele cărții. Ghid metodologic de proiectare didactică la limba și literatura română”, Chișinău ,2014.	Biblioteca colegiului
10.	CIMPOIEȘ, V., POPA, M., „Exerciții suplimentare la Abecedar”, Chișinău, 2017.	Biblioteca colegiului
11.	CIMPOIEȘ V., „Abecedar. Lecturi literare pentru clasa I”, Chișinău 2017.	Biblioteca colegiului
12.	Curriculum național: Învățământul primar/ MECC al RM,Chișinău: Lyceum, 2018. 212 p.	Biblioteca colegiului
13.	Ghid de implementare a curriculumului pentru învățământul primar, MECC al RM, Chișinău: Lyceum, 2018. 272p. ISBN 978-9985-3263-8-4.	Biblioteca colegiului
14.	IORDĂCHESCU, IU., BALAN, M., „Româna – distractiv”, Chișinău, 2013.	Biblioteca colegiului
15.	IORDĂCHESCU ,IU., „Captarea atenției și actualizarea cunoștințelor. Tehnici de lucru”, Chișinău ,2015.	Biblioteca colegiului
16.	Metodologia privind implementarea evaluării prin descriptori, clasa I, II, III. MECC, IȘE, 2017.	Biblioteca colegiului
17.	Metodologia privind implementarea evaluării prin descriptori, clasa IV, MECC, IȘE, 2018.	Biblioteca colegiului
18.	MARIN, M., „Didactica lecturii”, Chișinău, 2013.	Biblioteca colegiului
19.	MARIN, M., „Didactici interactive în învățământul primar. Suport de curs”, Chișinău 2014.	Biblioteca colegiului